

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

15 ноември 2010 г.

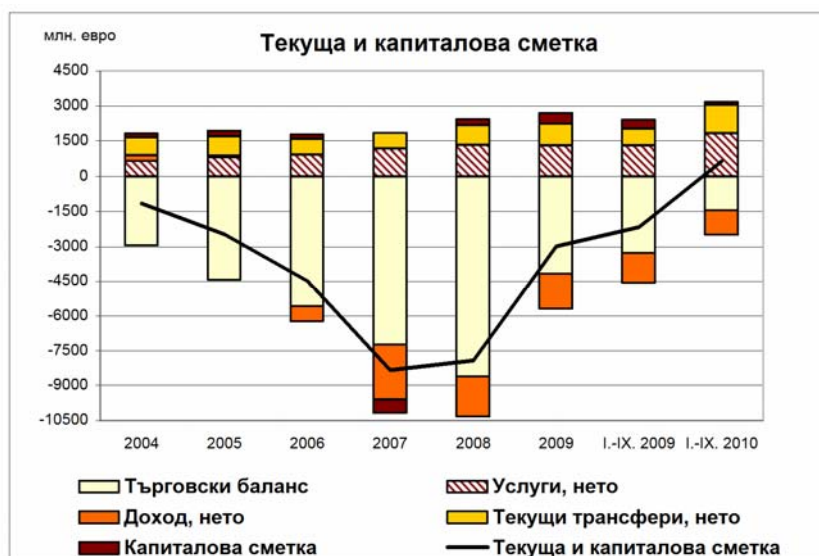
12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹ Януари – септември 2010 г.

За януари – септември 2010 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 664.7 млн. евро (1.8% от БВП²), при дефицит от 2158.9 млн. евро (6.2% от БВП) за януари – септември 2009 г.

За септември 2010 г. текущата сметка е положителна, в размер на 303.1 млн. евро. През същия месец на миналата година тя е отрицателна – 63.3 млн. евро. Основни фактори за излишъка по текущата сметка са по-ниският дефицит по търговския баланс (със 197.6 млн. евро) и по-високото салдо по статия *Текущи трансфери* (с 85.1 млн. евро).

За януари – септември 2010 г. текущата сметка е положителна – 538.6 млн. евро (1.5% от БВП), при дефицит от 2539.3 млн. евро (7.2% от БВП) за януари – септември 2009 г. Факторите за увеличението са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 1834.8 млн. евро) и по статия *Доход* (с 213.9 млн. евро), както и нарастването на салдата по статия *Текущи трансфери* (с 514.6 млн. евро) и статия *Услуги* (с 514.5 млн. евро).

Търговското салдо за януари – септември 2010 г. е отрицателно, в размер на 1434.1 млн. евро (4% от БВП), при отрицателно салдо от 3268.9 млн. евро (9.3% от БВП) за януари – септември 2009 г. За септември 2010 г. то е отрицателно – 80.5 млн. евро, при отрицателно салдо от 278 млн. евро за септември м.г.

Износът (FOB) за януари – септември 2010 г. е за 11 231.7 млн. евро, при 8452.1 млн. евро за януари – септември 2009 г. Това е ръст от 32.9% на годишна база, при спад на годишна база от 29% за януари – септември 2009 г. През септември 2010 г. **износът (FOB)** е 1432 млн. евро, при 1044.8 млн. евро за септември 2009 г. Той се повишава с 37.1% на годишна база, при намаление на годишна база от 20.5% за септември 2009 г.

Вносът (FOB) за януари – септември 2010 г. е 12 665.7 млн. евро, при 11 721 млн. евро за януари – септември 2009 г. На годишна база той нараства с 8.1%, при спад на годишна база от 35.5% за януари –

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2009 г. и 2010 г. Данните за август 2010 г. са ревизирани. С отчета за януари – октомври 2010 г. ще бъдат представени ревизии на данните за април – септември 2010 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2009 г. – 35 042.5 млн. евро (данни на НСИ от 8.09.2010 г.) и оценка на БНБ за 2010 г. – 36 136 млн. евро.

септември 2009 г. През септември 2010 г. *вносът (FOB)* е 1512.5 млн. евро, при 1322.8 млн. евро през септември 2009 г. Той се увеличава с 14.3% на годишна база при спад на годишна база от 34.2% за септември 2009 г.

Салдото по *услугите* за януари – септември 2010 г. е положително, в размер на 1821.6 млн. евро, при положително салдо от 1307.1 млн. евро за януари – септември 2009 г. За септември 2010 г. салдото по статията е положително – 274.5 млн. евро, при също положително от 232.8 млн. евро за септември 2009 г.

Салдото по статията *Доход* за януари – септември 2010 г. е отрицателно, в размер на 1089.3 млн. евро, при отрицателно салдо от 1303.2 млн. евро за януари – септември 2009 г. За септември т.г. салдото по статията също е отрицателно – 76.4 млн. евро, при отрицателно от 118.3 млн. евро за септември 2009 г.

Нетните постъпления от *текущи трансфери* за януари – септември 2010 г. възлизат на 1240.4 млн. евро (3.4% от БВП) при 725.7 млн. евро (2.1% от БВП) за януари – септември 2009 г. За септември т.г. статията *Текущи трансфери, нето* е положителна в размер на 185.4 млн. евро при положителна от 100.3 млн. евро за септември 2009 г.

*Капиталовата сметка*³ за януари – септември 2010 г. е положителна. Тя е 126.1 млн. евро, при положителна от 380.4 млн. евро за януари – септември 2009 г.

Финансовата сметка за януари – септември 2010 г. е отрицателна – 498.3 млн. евро, при положителна сметка от 962.3 млн. евро за януари – септември 2009 г.

Преките инвестиции в чужбина за януари – септември 2010 г. са 76.8 млн. евро, при 90.6 млн. евро за януари – септември 2009 г. *Преките чуждестранни инвестиции в страната*^{4,5} са 901.4 млн. евро (2.5% от БВП), при 2233.5 млн. евро (6.4% от БВП) за януари – септември 2009 г.

Портфейлните инвестиции – активи за януари – септември 2010 г. нарастват с 375.8 млн. евро, а за януари – септември 2009 г. се увеличават с 503.5 млн. евро.

Портфейлните инвестиции – пасиви за януари – септември 2010 г. намаляват със 111.2 млн. евро. За януари – септември 2009 г. се понижават със 74.1 млн. евро.

Други инвестиции – активи за януари – септември 2010 г. намаляват с 416.4 млн. евро, при увеличение от 243.5 млн. евро за януари – септември 2009 г. За септември 2010 г. *други инвестиции – активи* се увеличават с 220.4 млн. евро, при спад от 106.6 млн. евро през септември 2009 г.

Други инвестиции – пасиви за януари – септември 2010 г. намаляват с 1227.3 млн. евро, при спад от 352.7 млн. евро за януари – септември 2009 г. За септември 2010 г. *други инвестиции – пасиви* нарастват с 447 млн. евро, при увеличение от 115.1 млн. евро за септември 2009 г.

За отчетния период статията *Грешки и пропуски* има отрицателна стойност, в размер на 615.7 млн. евро. За януари – септември 2009 г. статията е положителна – 128.5 млн. евро.

Общият баланс за януари – септември 2010 г. е отрицателен, в размер на 449.3 млн. евро, при отрицателен общ баланс от 1068.1 млн. евро за януари – септември 2009 г.

За януари – септември 2010 г. резервните активи на БНБ⁶ намаляват с 449.3 млн. евро. През септември 2010 г. те нарастват с 341.1 млн. евро.

³ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаление на произведени нефинансови активи*.

⁴ Предварителните данни за 2009 г. и 2010 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за юли – септември 2010 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – септември 2009 г., публикувана в прессъобщението на БНБ от 13 ноември 2009 г. (www.bnb.bg, секция Прессъобщения/Статистически прессъобщения/Платежен баланс), е ревизирана впоследствие.

⁶ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СРТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Септември.09	Септември.10	към 30.IX.2009	към 30.IX.2010	към 30.IX.2009	към 30.IX.2010
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-39.5	300.8	-2158.9	664.7	-4946.3	-176.2
А. Текуща сметка ¹	-63.3	303.1	-2539.3	538.6	-5367.8	-399.2
Стоки: кредит (f.o.b.)	1044.8	1432.0	8452.1	11231.7	11751.5	14478.9
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1322.8	-1512.5	-11721.0	-12665.7	-17361.2	-16817.6
<i>Търговски баланс ²</i>	<i>-278.0</i>	<i>-80.5</i>	<i>-3268.9</i>	<i>-1434.1</i>	<i>-5609.7</i>	<i>-2338.8</i>
Услуги: кредит	532.6	544.4	4074.9	4087.9	5029.8	4927.1
Транспорт ³	110.4	125.7	806.8	892.4	1045.5	1093.3
Пътувания ⁴	325.5	336.9	2346.8	2407.2	2709.2	2741.6
Други услуги	96.8	81.8	921.4	788.3	1275.1	1092.2
Услуги: дебит	-299.9	-269.8	-2767.8	-2266.3	-3738.2	-3115.2
Транспорт ³	-65.9	-75.2	-605.3	-665.1	-810.3	-861.6
Пътувания ⁴	-131.6	-101.8	-1005.6	-724.2	-1341.8	-977.3
Други услуги	-102.4	-92.8	-1156.9	-877.0	-1586.0	-1276.4
<i>Услуги, нето</i>	<i>232.8</i>	<i>274.5</i>	<i>1307.1</i>	<i>1821.6</i>	<i>1291.6</i>	<i>1811.9</i>
<i>Стоки и нефакторни услуги, нето</i>	<i>-45.3</i>	<i>194.1</i>	<i>-1961.8</i>	<i>387.5</i>	<i>-4318.1</i>	<i>-526.9</i>
Доход: кредит	69.9	54.0	619.6	469.2	859.7	651.8
Компенсация на наетите ⁵	40.8	29.4	336.3	230.5	468.1	319.8
Инвестиционен доход	29.1	24.6	283.2	238.7	391.6	332.0
Доход: дебит	-188.2	-130.3	-1922.8	-1558.5	-2677.5	-1970.3
Компенсация на наетите	-5.1	-1.6	-60.5	-13.7	-86.2	-17.0
Инвестиционен доход	-183.1	-128.8	-1862.3	-1544.8	-2591.3	-1953.2
<i>Доход, нето</i>	<i>-118.3</i>	<i>-76.4</i>	<i>-1303.2</i>	<i>-1089.3</i>	<i>-1817.8</i>	<i>-1318.4</i>
<i>Стоки, нефакторни услуги и доход, нето</i>	<i>-163.6</i>	<i>117.7</i>	<i>-3265.0</i>	<i>-701.8</i>	<i>-6135.9</i>	<i>-1845.3</i>
<i>Текущи трансфери, нето</i>	<i>100.3</i>	<i>185.4</i>	<i>725.7</i>	<i>1240.4</i>	<i>768.0</i>	<i>1446.2</i>
Текущи трансфери, кредит	136.9	232.1	1176.9	1689.5	1453.2	2050.7
Текущи трансфери, дебит	-36.6	-46.8	-451.2	-449.2	-685.2	-604.5
Б. Капиталова сметка ^{1, 6, 7}	23.8	-2.3	380.4	126.1	421.6	223.0
Капиталови трансфери, нето	25.1	-7.1	382.0	119.0	423.2	215.8
<i>Текуща и капиталова сметка</i>	<i>-39.5</i>	<i>300.8</i>	<i>-2158.9</i>	<i>664.7</i>	<i>-4946.3</i>	<i>-176.2</i>
В. Финансова сметка ^{1, 7}	312.2	365.0	962.3	-498.3	2415.8	732.8
<i>Преки инвестиции, нето, екл. ⁸</i>	<i>104.9</i>	<i>101.0</i>	<i>2142.9</i>	<i>824.7</i>	<i>3647.6</i>	<i>2053.3</i>
Преки инвестиции в чужбина	-9.8	-3.2	-90.6	-76.8	-117.3	103.4
Преки инвестиции в България ⁹	114.7	104.2	2233.5	901.4	3764.9	1949.9
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Портфейлни инвестиции, нето</i>	<i>-10.5</i>	<i>41.4</i>	<i>-577.6</i>	<i>-487.0</i>	<i>-718.0</i>	<i>-479.8</i>
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-53.2	27.1	-503.5	-375.8	-456.5	-447.0
Портфейлни инвестиции-пасиви	42.7	14.3	-74.1	-111.2	-261.5	-32.7
Финансови деривати, нето	-3.9	-4.1	-6.9	-25.0	34.9	-36.5
<i>Други инвестиции, нето</i>	<i>221.7</i>	<i>226.6</i>	<i>-596.1</i>	<i>-811.0</i>	<i>-548.7</i>	<i>-804.2</i>
Други инвестиции-активи	106.6	-220.4	-243.5	416.4	-708.0	30.1
Търговски кредити, нето ¹¹	-5.7	0.0	-97.0	-13.7	-17.8	-40.3
Заеми	17.7	5.4	-47.9	-24.8	-79.4	25.6
Валута и депозити ¹²	93.6	-224.2	-100.5	482.4	-584.9	78.8
Други активи	1.0	-1.6	2.0	-27.6	-25.9	-34.1
Други инвестиции-пасиви	115.1	447.0	-352.7	-1227.3	159.2	-834.3
Търговски кредити, нето ¹³	10.5	0.0	-27.2	-51.3	-113.6	-9.0
Заеми ¹⁴	-85.9	-250.3	76.0	-1018.0	680.4	-446.4
Депозити на нерезиденти	196.8	670.0	-369.9	-227.4	-343.1	-448.1
Други пасиви	-6.3	27.2	-31.6	69.4	-64.5	69.2
<i>Общо за групи А, Б и В</i>	<i>272.7</i>	<i>665.8</i>	<i>-1196.6</i>	<i>166.4</i>	<i>-2530.5</i>	<i>556.6</i>
Г. Грешки и пропуски	-173.3	-324.7	128.5	-615.7	-583.5	-587.7
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	99.4	341.1	-1068.1	-449.3	-3114.0	-31.1
Д. Резерви и друго финансиране	-99.4	-341.1	1068.1	449.3	3114.0	31.1
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-99.4	-341.1	1068.1	449.3	3114.0	31.1
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-то издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за август 2010 г. са ревизирани.

С отчетта за октомври 2010 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за април – септември 2010 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2010 г. предварителни данни на НСИ към 4 ноември 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митническите декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ. Данните за 2007 - 2010 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаляване на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2009 г. и 2010 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS). Данните за 2010 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаляване.